

Wien, och vid den tiden var Ignaz Leutgeb fortfarande en virtuos hornist i orkestern i Salzburg, men senare slog han om och blev osthandlare i Wien. För samme Leutgeb skrev Mozart också sina fyra hornkonserter, och även denna kvintett är något av en liten konsert, eftersom hornstämman är utpräglad självständig och utåtriktad. Någon djup musik är det inte, snarast en uppvisning i att blåsa uttrycksfulla fanfarer (i första satsen) och i att briljera med löpningar (i den musikantiska finalen). I mellansatsen bjuds emellertid på lyrisk värme, främst i en duett mellan hornet och violinen. Det ska poängteras att de fyra stråkarerna för ovanlighets skull består av en violin, två altfioler och en cello.

**Jean Dardenne** är en belgisk hornist och tonsättare som ägnat större delen av sitt skapande åt att förse hornister med ny musik. Han har skrivit såväl duor, trior som kvartetter för horn. Det nu aktuella verket *Images* skrev han 1975.

Det finns en hel del kammarmusikverk där **Luwig van Beethoven** har använt sig av lite udda besättningar. Dit hör den här sextetten för stråkkvartett (två fioler, altfiol och cello) och två horn. Han bör ha skrivit den antingen 1794 eller 1795, så det är en helt ung man på ca 25 år som varit i farten. Trots att det alltså är ett ungdomsverk står det med ett så högt opusnummer som 81, men det är helt och hållet förlaget Simrocks idé. När man tryckte musiken så sent som 1810 ville man gesken av att det då var ett nyskrivet verk.

Verkets tillkomst är till stor del höljt i dunkel. Man vet inte säkert varför han skrev det, men det är i alla fall intressant att notera att just vid denna tid arbetade instrumentmakarna med en ny sorts horn som gav större möjligheter till virtuosa stämmor. Det är mycket möjligt att Beethoven tidigt kom i kontakt med instrumentet och lockades att skriva sin sextett, som verkligen kräver den nya sortens horn. De båda hornen kan nästan sägas vara solister, och deras stämmor ställer stora krav på deras spel. Liksom en solokonsert har också denna sextett tre satser, medan till exempel en stråkkvartett förväntades ha fyra satser. I finalrondot hittar man hornen till en början med sina ganska traditionella jaktfanfarer.

*Stig Jacobsson*



Nästa konsert, 7 mars, blir det virtuos violin med Daniel Röhn och Bengt Forsberg. Linköpings symfoniorkester bjuder på filmmusik 3 mars. Den 21 mars blir det spännande cellomusik när Östgöta Blåsarsymfoniker tillsammans med Tanja Tetzlaff framför Friedrich Guldas cellokonsert.

[www.linkopingkammarmusik.se](http://www.linkopingkammarmusik.se)



# Mozarts Hornkvintett

**Annamia Larsson – valthorn**

**Oskar Lejonclou – valthorn**

**Nils-Erik Sparf – violin**

**Patrik Swedrup – violin**

**Louisa Tatlow – viola**

**David Peterson – cello**

Wallenbergsalen

Östergötlands museum

3 februari 2019 kl. 16.30

Konserten ges i samverkan med Östergötlands museum och med stöd av Kultur- och fritidsnämnden i Linköping, Statens kulturråd, Sensus studieförbund och Scandic i Linköping.

# Program

<b>C. MalmLöf-Forsöling</b> 1916–2005	<i>Orizzonte (solohorn)</i>
<b>Anton Webern</b> 1883–1945	<i>Langsamer Satz (stråkkvartett)</i>
<b>W. A. Mozart</b> 1756–1791	<i>Hornkvintett Ess-dur (407/386c)</i> Allegro Andante Rondo: Allegro
	
<b>Jean Dardenne</b> f. 1951	<i>Images (hornduo)</i>
<b>L. van Beethoven</b> 1770–1827	<i>Sextett för stråkkvartett och två horn</i> <i>Ess-dur op. 81b</i> Allegro con brio Adagio Rondo

**Carin MalmLöf-Forsöling** föddes i Gävle men var sedan 1952 bosatt i Falun. Den kanske viktigaste händelsen i hennes liv var när hon 1957 fick tillfälle att studera för den legendariska Nadia Boulanger på slottet Fontainebleu utanför Paris. Hon blev en uppskattad tonsättare, och 1987 utsedd till Årets tonsättare under festivalen Musik vid Siljan. Långe var hon den enda kvinnliga medlemmen i Föreningen Svenska Tonsättare. När hon komponerade för ensamt instrument strävade hon efter att tränga in i instrumentets olika uttrycksmöjligheter, dess variationsförmåga, karaktär och stämningsslågen.

För ensamt horn komponerade hon ett verk hon kallade *Orizzonte*, och det tillkom efter många och långa diskussioner med den legendariske solohornisten i Stockholms Filharmoniska Orkester, Ib Lanzky-Otto, som också tillågnats verket. Här finns inslag av flerstämmighet vilket åstadkoms genom att hornisten sjunger den övre melodislingan på samma gång som den undre spelas.

**Anton Webern** har blivit mest känd som en av tolvtonsprofeten Arnold Schönbergs mest begåvade elever. Han kom att skriva ytterligt sparsmakad musik, inte sällan är hans kompositioner bara någon enstaka minut långa, men de rymmer ändå oerhört mycket musik. Man brukar kalla den här sortens musik för punktmusik. Hela hans produktion om ett femtiotal verk tar sådär två timmar att spela.

Men Webern hade också en karriär innan han blev elev för Schönberg, och då komponerade han gärna i en senromantisk stil. Den långsamma satsen för stråkar komponerade han 1905 och den är traditionell i stil och utformning. Musiken är mycket tonal i sin rörelse från c-moll till parallelltonarten Ess-dur. Först tre år efter detta ungdomsverk, när studierna för Schönberg var avslutade, vågade Webern sätta beteckningen 'opus 1' på en komposition. Men när hans ungdomsproduktion nu i senare tid återfunnits, har också en mycket intressant musik kommit i dagen, en musik som avslöjar att Webern hade ett varmt och romantiskt sinnelag.

**Wolfgang Amadeus Mozart** skrev många verk för blåsinstrument, och ofta var det då fråga om beställningar från förmögna amatörer. Det sägs att han ogärna skrev för flöjt, men att han ändå komponerade både konserter och kvartetter för detta instrument eftersom han inte kunde undvara den förmögne holländaren de Jeans pengar. Inte heller kunde han säga nej när Ignaz Leutgeb bad om en hornkvintett – även om Mozart i sina brev hånfullt kallat honom en åsna. Sådana omständigheter skulle ju lätt kunna resultera i att han skrev med vänster hand, men i Mozarts fall dominerar alltid en flödande generös genialitet, och hans blåsarmusik blev i regel mäterlig.

*Kvintetten för horn och stråkkvartett* skrev han mot slutet av 1782 i